

ПРОЕКТ
ПІДТРИМКИ

ЦИКЛ ТРЕНІНГІВ ІНФОРМАЦІЙНА ТА КІБЕРБЕЗПЕКА

ПРОЄКТ
ПІДТРИМКИ

Тренінги організувала

Українська бібліотечна асоціація

у партнерських бібліотеках у Вінниці,
Запоріжжі, Львові, Тернополі та
Хмельницькому в межах проєкту

**«Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка
цифровізації державних послуг в Україні»
(Проєкт підтримки Дія), що впроваджується
ПРООН в Україні за підтримки Швеції**

ПРОЕКТ
ПІДТРИМКИ

ІНФОРМАЦІЙНА ТА КІБЕРБЕЗПЕКА В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

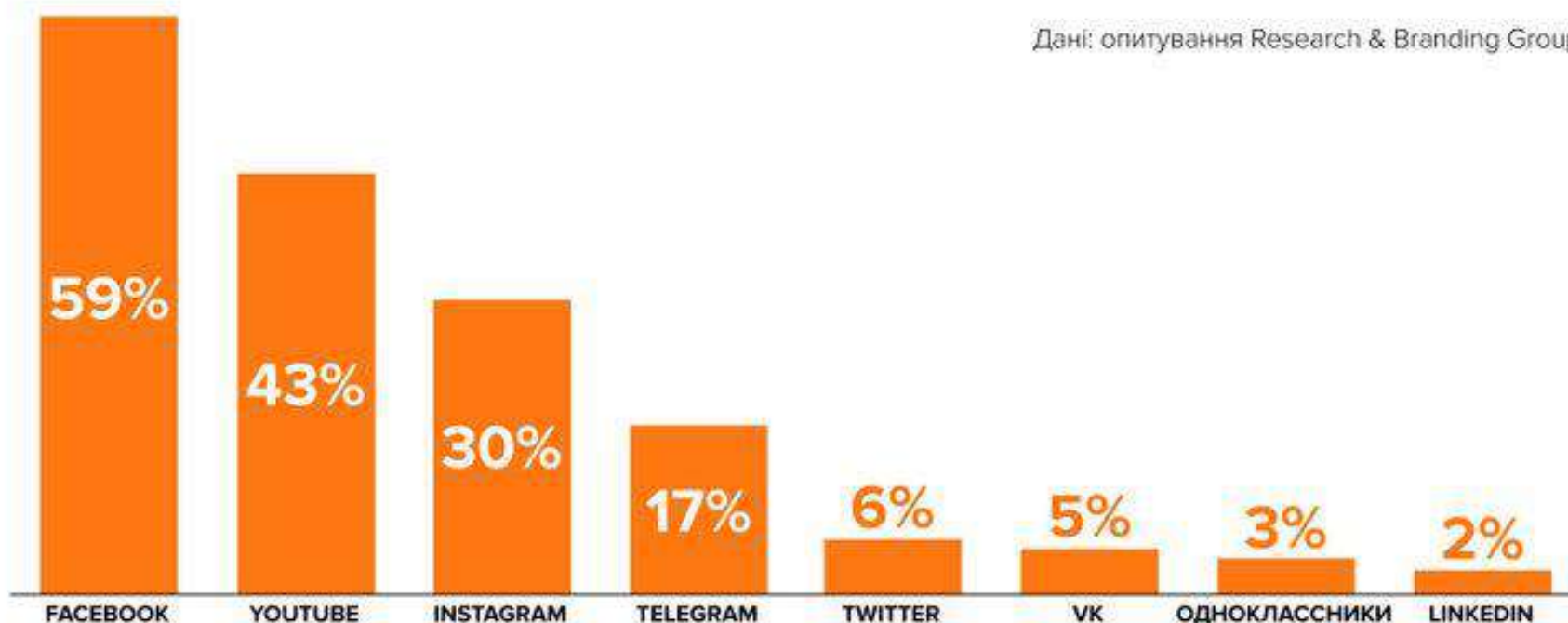
Якими соціальними мережами ви користуєтеся?

НАЙПОПУЛЯРНІШІ СОЦМЕРЕЖІ В УКРАЇНІ ЗА КІЛЬКІСТЮ КОРИСТУВАЧІВ

(станом на січень 2021 року)

Дані: опитування Research & Branding Group

- Сумарно людство провело в Інтернеті понад 1,3 мільярда років лише за минулий рік. Це дані щорічного звіту Global Digital 2021. Більшість цього часу — в соцмережах.
- Нині з майже восьмимільярдного населення планети соцмережі використовують 4,2 мільярда людей — більш як половина
- Україна відповідає світовим трендам: майже 60% українських інтернет-юзерів є користувачами Facebook. Дещо поступаються йому популярністю YouTube (43%) та Instagram (30%).

-
- Як багато часу ви проводите в соцмережах?
 - Якби час перебування в соцмережах був платним, ви б змінили свій час знаходження в соцмережі?
 - Чи впевнені ви в тому, що соціальні мережі дійсно безкоштовні?

Соціальні мережі: “безкоштовне” спілкування, за яке ми платимо даними

Поради для безпеки у соцмережах

- Намагайтеся не розголошувати особисту інформацію
- Слідкуйте за приватністю
- Будьте обережні з фотографіями, як підписуєте, кого відмічаєте
- Геолокація лише за потреби
- Уникайте відвідування невідомих сайтів
- Скаржіться на спам

Поради для безпеки у соцмережах

- Не приймайте невідомі контакти
- Вийдіть, коли ви закінчите використовувати соціальну мережу
- Якщо використовуєте на чужому пристрої – змініть пароль
- Використовуйте складні паролі, не зберігайте їх в доступних місцях
- Виберіть найнадійніші методи безпеки

Про себе

Додати біографію

Із Хмельницький

cbs.km.ua

Редагувати деталі

Додати хобі

Що у вас на думці?

Ефір

Світлина/відео

Дописи

Фільтри

Список

Таня Пилипець почувається в Емілію Попик і ще 64 тут: Львів. Вчора о 10:48 ·

#ВЦ_на_Ринку_9

То був шалений тиждень який наблизив нас до Перемоги!

- Переглянути як
- Шукати в профілі
- Стан облікового запису
- Архів
- Архів розповідей
- Журнал активності
- Налаштування профілю та позначок
- Закрити профіль

Пошук у Facebook

Тамара

Налаштування

- Загальні
- Безпека й авторизація**
- Ваша інформація у Facebook
- Конфіденційність
- Розпізнавання обличчя
- Профіль і позначки
- Публічні дописи
- Обмеження

Безпека й авторизація

Захист Facebook

Захист Facebook увімкнено
 Увімкнено • Ця програма розширеної безпеки завжди активна та допомагає захистити ваш обліковий запис. [Докладніше](#)

Рекомендовано

Перевірити важливі налаштування безпеки
Ми допоможемо вам виконати дії, щоб захистити обліковий запис. [Переглянути](#)

Активні сеанси

ПК з ОС Windows · Khmelnytskyi, Ukraine
Chrome · **Зараз у мережі**

Корпоративні сторінки

Важливо контролювати, хто саме має доступ до облікових записів компанії, а також видаляти їх, коли вони більше не потрібні

Чому важливо?

- Не переходити за підозрілими посиланнями
- Ділитися лише перевіреною інформацією

На що звертати увагу?

Заголовок публікації

10 апреля 2015, 02:04

Президент Хорватии приняла решение о поездке в Москву на 9 мая

Президент Хорватии приняла решение о поездке в Москву на 9 мая

Код для вставки в блог

Я рекомендую

Президент Хорватии Колинда Грабар-Китарович отказалась приехать в Москву на праздничные мероприятия по случаю 70-летия Победы. Представлять страну на торжествах будет посол республики в России Игор Показ. Об этом сообщило хорватское информационное агентство ХИНА.

Дата публікації

Назад RT на русском 549 290 подписчиков

Закрепленное сообщение #5
Премьера на Военной Хронике. «Поз...

14 мая

Военных, проявивших мужество и героизм в ходе спецоперации на Украине, наградили орденами Мужества, медалями Суворова, Жукова и орденами «За заслуги перед Отечеством» с мечами.

Церемонию провёл командующий войсками Центрального военного округа генерал-полковник Александр Лапин.

Видео Минобороны РФ.

@rt_russian

3.9K 758 97 65 35 22 10 3 1 45

1 RT на русском 549 301 подписчик

Закрепленное сообщение #2
Почему мирных жителей Бучи убивали...

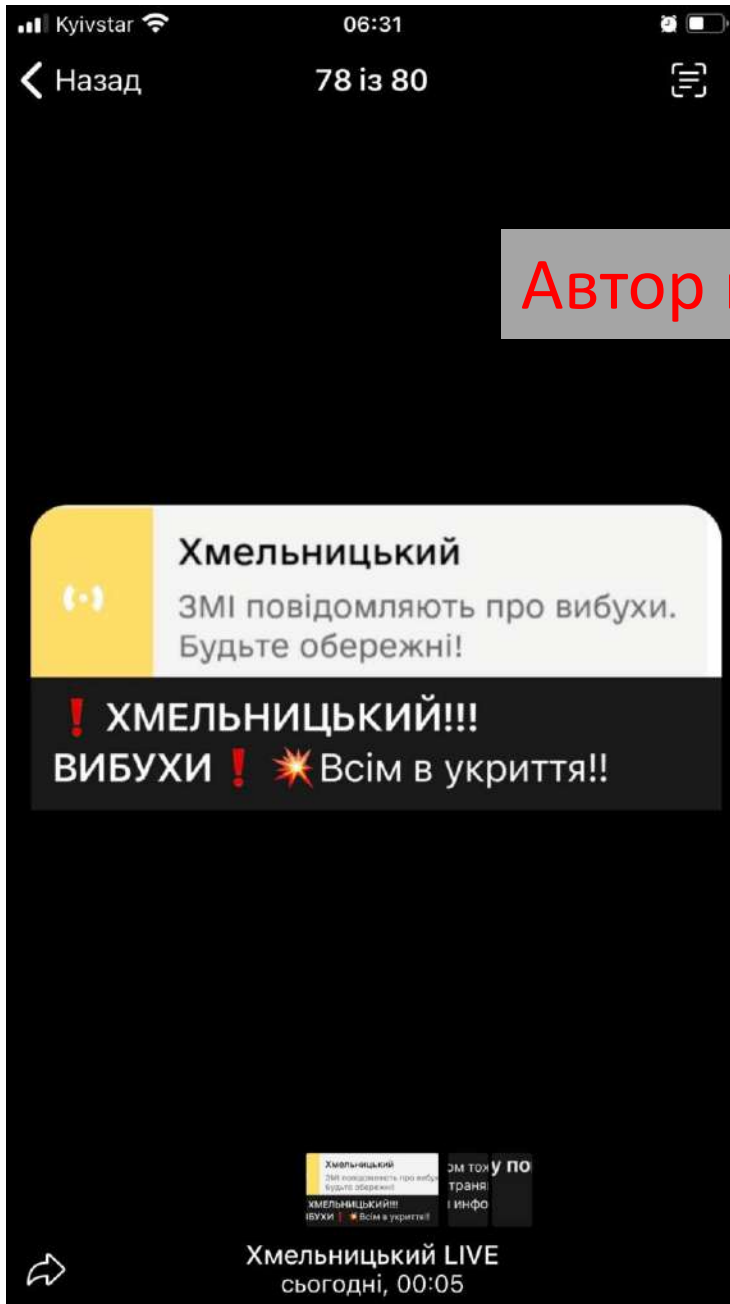
6 апреля

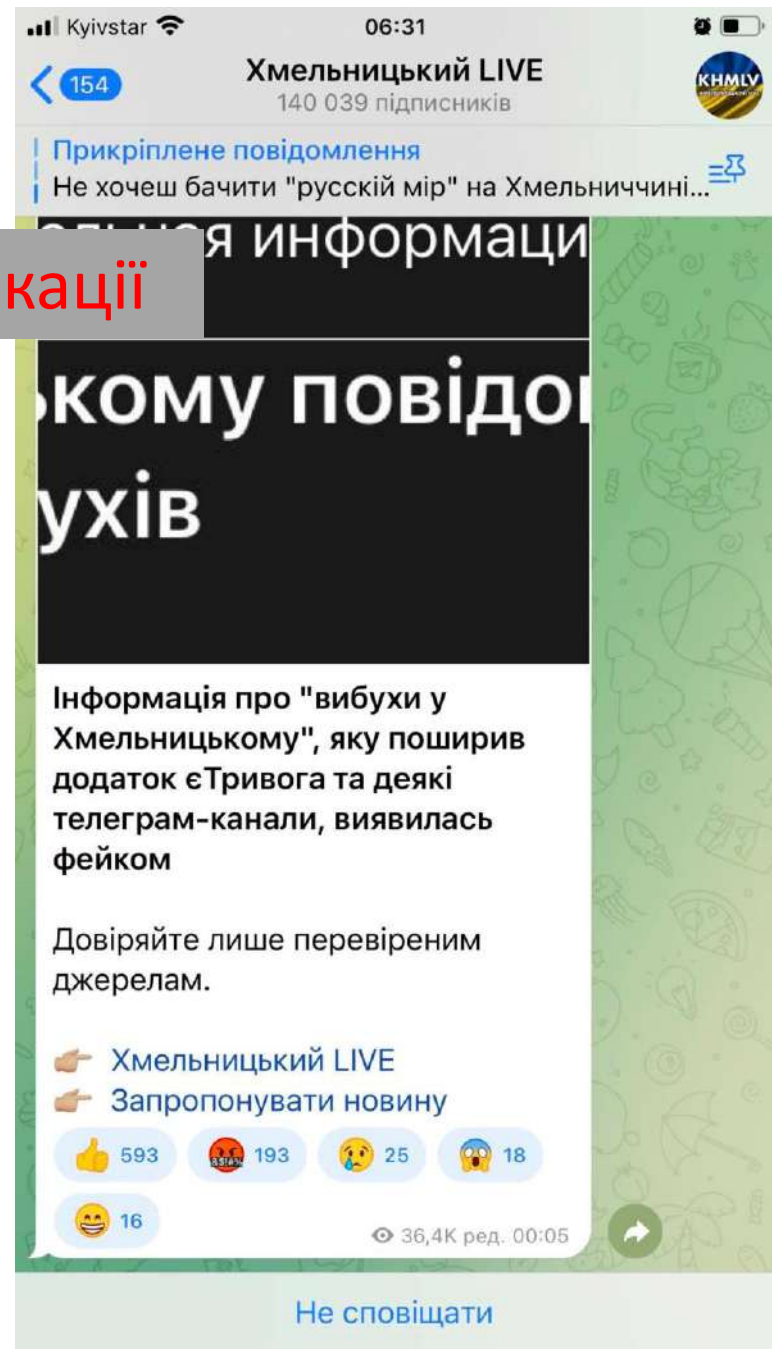
Российских военных, проявивших героизм и мужество в ходе спецоперации, представили к наградам.

Командующий войсками ЦВО генерал-полковник Александр Лапин лично вручил орден Мужества, медаль ордена «За заслуги перед Отечеством» II степени с мечами, Георгиевский крест IV степени, медали Жукова, Суворова, «За отвагу» и «За спасение погибавших» отличившимся военнослужащим.

@rt_russian

Автор публікації

Офіційні джерела

АЗОВ – СТАЛЬ!

Facebook підтвердив, що цей профіль справді належить указаній публічній особі.

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

читачі: 244 тис. • 0 відстежуються

Стежити

Шукати в профілі

Дописи Інформація Згадки Читачі Світлини Відео Більше ▾

Ви можете перевірити посилання на офіційному сайті, у профілі Instagram або в обліковому записі Twitter.

20:53:29

206

RT на русском
549,938 подписчиков

1:39

«Мы видели своими глазами этот обыкновенный фашизм».

От киевского режима страдали не только жители Донбасса, но и русскоязычные украинцы, которые были не согласны с «диктатурой неонацистов».

БРИФІНГ СЕРГІЯ ЛЕЩЕНКА

СТАРТУЮТЬ МАСШТАБНІ ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ НАТО: ВОНИ ОДНІ З НАЙБІЛЬШИХ ЗА 31 РІК 24 ЗІ СТОР

МИ ПЕРЕМОЖЕМО!

Експерти, коментатори

Центр протидії дезінформації

Офіційна сторінка Центру протидії дезінформації

<https://t.me/CenterCounteringDisinformation>

Сторінка · Урядова організація

вул. Банкова, будинок 11, Kyiv, Ukraine

cpd@rnbo.gov.ua

cpd.gov.ua

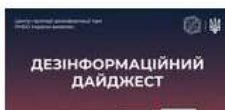
Відчинено зараз ▾

Оцінка · 5,0 (5 відгуків)

Світлини

[Переглянути всі світлини](#)

Центр протидії дезінформації зараз тут: Центр протидії дезінформації

5 червня о 11:08 · Київ ·

#ЦПД_попереджає: цього тижня росія через лояльних західних експертів просувала наратив про те, що начебто постачання союзниками зброї Україні небезпечно, перш за все, для українського населення

- Депутат Європарламенту від Іспанії Мануель Пінеда засудив США та НАТО за постачання зброї Україні, оскільки, як стверджує євродепутат, потім «хтось має роззброювати українські бандформування»

- Німецький аналітик Харлі Шлангер заявив, що приймаючи зброю від союзників, українська влада начебто дозволяє вбивати власне населення. Також, на думку Х.Шлангера, Україні «треба домовлятися з кремлем»

- Американський науковець Дуг Бендоу робить висновок, що начебто постачання західними країнами зброї Україні може призвести до війни росії зі США.

! Всі ці «експертні коментарі» - спроба схилити Україну до перемовин, переконавши західний світ, що поступки путіну начебто єдиний варіант завершення війни.

Activate
Go to Settings

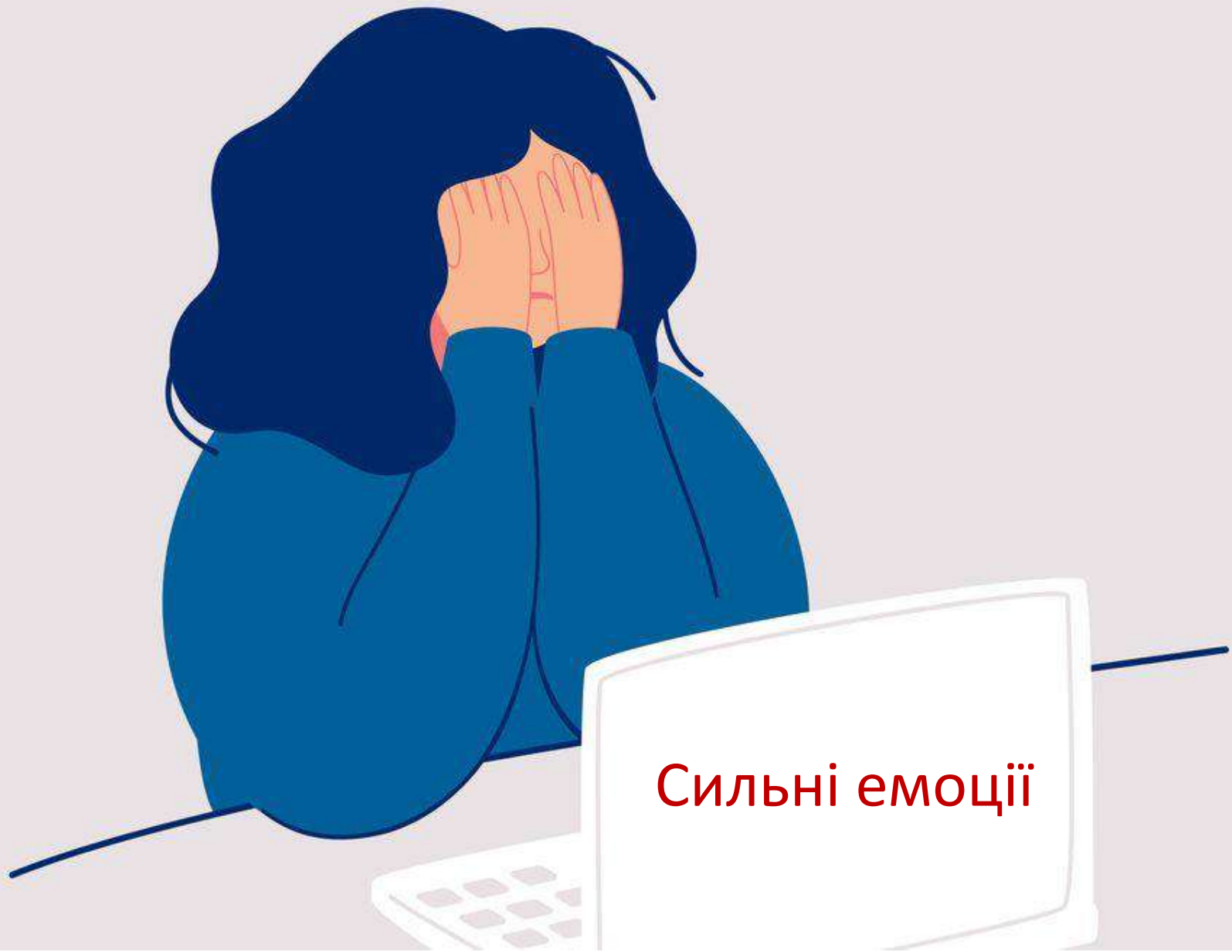
[Центр протидії дезінформації](#)

БЛОГЕРИ

Чи довіряєте
ви блогерам?
Яким саме?

ЛІДЕРИ ДУМОК

Сильні емоції

Перевіряйте фото, відео

JuliaPGoncharova
@JuliaPGoncharov

[Follow](#)

#savedonbaspeople #SaveDonbassPeople
pic.twitter.com/Hxlm6iLtXX

Reply Retweet Favorite

3:46 PM - 27 May 2014

Flag media

FILM
FESTIVAL

23.06 - 02.07.2011

[About](#) [News](#) [Accreditation](#) [Contacts](#) [MIFF-TV](#) [search](#)

[stills](#) | [press-release](#)

Gala Screenings

The Brest Fortress

Brestskaya krepost

Director: [Aleksandr Kolt](#)

Russia, Republic of Belarus; 2010; 120 min.

Script [Vladimir Eremin](#), [Aleksy Dudarev](#), [Konstantin Vorobyov](#), [Ekaterina Tirdatova](#) (original idea by [Igor Ugoльников](#))

Camera [Vladimir Bashta](#)

Production design [Alim Matvejchuk](#)

Music [Yuri Krasavin](#)

General producer [Igor Ugoльников](#)

Producers [Igor Ugoльников](#), [Ruben Dikhtshvan](#), [Vladimir Zametatin](#)

Факт – подія, що відбулася в дійсності, певним чином зафіксована та істинність якої може бути перевірена чи не піддається сумніву

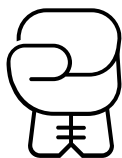
Фейкові новини (фейк ньюз) – це фальшиві, хибні або такі новини, що вводять в оману, без перевірених або точних фактів, цитат або джерел

Фейк – неправдиве повідомлення. Його задачі:

відволікати, забирати час, перенаправити сили (репости, перевірка, спростування)

емоційно розхитати суспільство. Чим більше людину емоційно хитають, тим легше її потім на щось схилити

Кожний з нас на особистому рівні може протистояти ворогу в інформаційній боротьбі.

Що робити? Розвивати найпотужніший захист - **критичне мислення**

Найпростіше: ставити багато запитань, навіть якщо немає відповідей.

Наприклад: Що я відчуваю? До чого це мене штовхає? Кому може бути вигідним, щоб я так почувався?

ОЗНАКИ ФЕЙКОВОЇ НОВИНИ

ЗАГОЛОВОК

має багато знаків оклику!!!, ВЕЛИКИХ ЛІТЕР, «лапок», експресивних слів «сенсація», «увага» тощо.

ТЕКСТ

не відповідає заголовку та ілюстраціям. Читайте не лише заголовок, ставтеся уважно до всього тексту.

ФОТО Й ВІДЕОКОНТЕНТ

не відповідає змісту, або архівні матеріали видають за свіжі. Перевіряйте фото на справжність (наприклад, через Google зображення).

ДЖЕРЕЛО

– узагальнене чи анонімне джерело.

ПОМИЛКИ

Текст написали неграмотно або автоматично переклали з іншої мови.

АДРЕСА URL

Для просування чуток створюють копії відомих сторінок або сайтів. Від оригіналів вони можуть відрізнятись кількома літерами у вебадресі або доменом – такі деталі легко не помітити.

Верифікація (пізньолат. verificatia — підтвердження; лат. verus — істинний, facio — роблю) — доказ того, що вірогідний факт або твердження є істинним.

Факт-чекінг (з англ. Fact checking — перевірка фактів) — це один з напрямків журналістського контролю. Перевірка фактів спрямована на виявлення невідповідностей між наявними фактами та навколишньою дійсністю.

Наратив — опис подій з певної точки зору.

Джерело: <https://uk.wikipedia.org/>

Наративи, що формуються в суспільстві

- Фейки про полишеність громадян українською владою та бажання їхати до росії
- Фейки про «злочини української армії»
- Фейки, спрямовані проти міжнародної підтримки України
- Фейки, що Україна неспроможна держава

Операция Z: Военкоры Русской Весны
Forwarded from Colonelcassad

Вправа:

перевіряємо
інформацію за
основними
ознаками

Українські медалі "За взяття Криму" обнаруженні в
военкоматах Херсонської області. Заранеє готували нагороди...

Вправа: перевіряємо інформацію за основними ознаками

Адреса: 10014 м.Житомир, м-н ім. С.П. Корольова, 1 | Телефон приймальні: (0412) 43-21-21 | Графік роботи: пн-чт: 08:00-17:15; пт: 08:00-16:00; сб-нд: вихідний | Email: post@zt.gov.ua_ |

www.zt.gov.ua

Житомирська обласна рада

офіційний сайт

[Головна сторінка](#) | [Обласна рада Історія](#) | [Офіційні документи](#) Нормативно-правова база | [Управління майном](#) Підприємства | [Місьцеве самоврядування](#) Асоціації | [Житомирщина](#) Про наш край | [Електронні петиції](#) | [Запитання до керівництва](#)

Головна > [Новини](#) > Шановні житомирці!

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

- [Новини](#)
- [Анонси](#)
- [Фотогалерея](#)
- [Пряма трансляція](#)

ВІДКРИТИЙ БЮДЖЕТ

- [Обласний бюджет "на малі"](#)
- [Порядок використання бюджетних коштів з обласного бюджету](#)

Шановні житомирці!

НЕДІЛЯ, 13 БЕРЕЗНЯ 2022, 18:45 | ПЕРЕГЛЯДИ: 103

Шановні житомирці!
У зв'язку з тим що готується наступ запорізькою міською радою, прийнято рішення про екстрену евакуацію громадян. Візьміть з собою лише найнеобхідніше.
Під час зустрічі з окупантами не чиніть опору, щоб зберегти своє життя
Слава Україні !

Пошук...
Введіть текст для пошуку...

ПІДПИСКА НА НОВИНИ

Напишіть нам свій e-mail, а новини ми вам надішлемо автоматично;

[Підписатись](#)

ПІДГОТОВКА ДО ЧЕРГОВОЇ СЕСІЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Боти і тролі

Бот — спеціальна комп'ютерна програма, яка автоматично виконує за заданим алгоритмом певні дії через ті ж інтерфейси, що і звичайний користувач.

Троль — це людина, яка розміщує брутальні або провокаційні повідомлення, наприклад, у дискусійних форумах, перешкоджає обговоренню, або ображає його учасників.

Не «годувати» ботів і тролів, ознаками яких є:

- картинка, неякісне або крадене фото на аватарці;
- імена не схожі на справжні, мало особистої інформації;
- мало або дуже багато друзів;
- друзі – подібні акаунти, працюють групами;
- завелика або замала активність, однотипні пости і коментарі;
- максимально образливі і агресивні коментарі;
- багато граматичних помилок;
- мало реакцій під аватаркою, коментарів під постами;
- сторінку не тегають інші;
- основна активність – у конкретні години («робочий час»);
- не відповідає на приватні повідомлення.

Як поводитися з ботами та троями?

- Не вступати в дискусію;
- видалити з друзів;
- поскаржитися на фейковий акаунт або на мову ворожнечі;
- викрити його у коментарях (після скарги);
- на особистій сторінці – блокувати і банити;
- на офіційній сторінці чи у спільноті – попередити;
- про блокування за порушення правил спільноти;
- не додавати до друзів підозрілі акаунти.

Як виявити бота чи троля в соцмережі?

- [TrollessUA](#) — цей плагін допомагає вираховувати тролів у Facebook
- [MetaBot for Twitter](#) — цей плагін для Twitter

Як працює? Волонтери самі або за рекомендацією користувачів знаходять і вносять фейсбук-профіль у базу тролів.

Всі підозрілі акаунти перевіряють вручну на відповідність «ознакам троля»

Алгоритм створення інфовкидів

Волонтери
сказали

Військові
просили
передати

Я – експерт,
маю інсайд

За
інформацією
СБУ, МВС і тп

Терміново
поширюйте

Нікому
не кажіть, але

Будуть
атакувати у
таких-то
районах

Будуть
атаки по
всій Україні

Таке-то
місто
звільнили

рашисти
захопили
таке-то
місто

Ваш
"варіант"

**Перевіряйте
інформацію на
офіційних
джерелах!**

**Не ведіться на
всіляких
«інсайдерів»
та
псевдоекспертів!**

Отже, перш ніж що-небудь
розмістити в соціальних мережах
або у приватних повідомленнях,
спробуйте зрозуміти, якого
результату ви можете досягти цим.
І пам'ятайте про критичне мислення!

<https://filter.mkip.gov.ua/>

Вісім постів, які зараз тільки шкодять:

- «Достовірна інфа, яку сказали знаючі люди від сина маминої подруги: сьогодні в Києві/Харкові/Львові буде хімічна атака/наступ/місто заллють ракетами. Виїжджайте терміново»
- «Ці козли переселенці/біженці втекли, і ще й просять допомоги/житла/інформації/волонтерської допомоги/моральної допомоги. Зрадники, хай радіють, що не під обстрілами»
- *Десь там дуже погано, терміново потрібна допомога, прочитав про це пост, скопіював дослівно без вказання джерела, розбирайтеся*
- «Ті, хто виїхав у безпеку — ви взагалі робите щось? Робіть!»
- Пости з хейтом Зеленського
- «Все дуже погано, ми програємо, але нам про це не говорять»
- *Копіює новину з якогось ЗМІ або ТГ-каналу, без вказання джерела. Коли питають, звідки інфа, і чи це не фейк — людина каже, що всі питання до цього ЗМІ*
- «Будь-яка інфа з подачею, що «це приховують», «це нікому не кажуть», «джерело у вищих колах стопудово по секрету повідомило», «ми всі не здогадуємося, а насправді отак»

Пропаганда

Латиною «те, що має бути поширене».

Це цілеспрямоване поширення ідей та моделей поведінки серед широких мас населення з метою формування поглядів та спрямування поведінки для досягнення результату

Дезінформація

Завідома неправдива інформація чи маніпуляція з наміром нашкодити, що має системний характер

Місінформація

Помилкова, неточна інформація без наміру зашкодити

Малінформація

Правдива інформація, персональні дані про особу чи організацію, які навмисно поширюють з наміром зашкодити

Хто може займатися пропагандою:

- Уряди
- Політичні партії та лідери
- Бізнес (реклама)
- Громадські та міжнародні організації
- Церква
- Будь-які особи чи групи осіб

Пропаганда застосовується для:

- армії своєї країни
- армії країни-ворога
- громадян своєї країни
- жителів країни-противника

СТЕРЕОТИПИ

усталене ставлення до подій, вироблене на основі порівняння їх з внутрішніми ідеалами

НАВІШУВАННЯ ЯРЛИКІВ (МОВА ВОРОЖНЕЧІ)

практикування агресивних висловлювань, які принижують чи дискредитують людину або групу осіб за певною ознакою

• Як можна протидіяти пропаганді держави-агресора?

- визначте емоції, які викликає у вас повідомлення;
- поставте собі запитання: на кого спрямоване повідомлення, з якою метою створене, кому це вигідно, до яких дій воно спонукає;
- відокремте факти від суджень;
- перевірте аргументи, наведені у повідомленні;
- покращуйте свої знання за принципом «освіта впродовж життя».

Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності

<https://verified.ed-era.com/ua>

- українською
- англійською
- російською

Дистанційний курс «[Верифікація в Інтернеті](#)»

Курс для журналістів «[Як розуміти соціальні мережі](#)»

Курс «[Медіаграмотність для освітян](#)»

Курс «[Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах, в інтернеті та на телебаченні](#)»

Більше ресурсів на сайті [Хмельницької міської бібліотечної системи](#)

Рекомендовані книги:

- **Дмитро Кулеба** «Війна за реальність. Як перемагати у світі фейків, правд і спільнот»**
- **Пітер Померанцев** «Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності», «Нічого правдивого й усе можливо»**
- **Оксана Мороз** «Нація овочів? Як інформація змінює мислення і поведінку українців»**
- [«Довіряй, але перевіряй. Медіаграмотність в українському суспільстві»](#)
- [Катя Сіль «Ніта. Ховайтесь, фейки світу»](#) (для дітей)
- [«Фабрика новин»](#) – комікс від ГО Інтерньюз-Україна
- **Пітер Сінгер, Емерсон Брукінг** «Війна лайків. Зброя в руках соціальних мереж»
- **Луї Ствелл** «Життя онлайн. Як уберегтися від кібербулінгу, вірусів та інших халеп в інтернеті Чи знаєте ви, як почуватися захищеними в інтернеті?»
- **Марина Кафтан** «Історія брехні. Як ми обманюємося»
- **Марк Гудман** «Злочини майбутнього»
- **Георгій Почепцов** «Виртуальные войны. Фейки»**, «Войны новых технологий»**, «Пропаганда 2.0»**
- **Девід Патрикаракос** «Війна у 140 знаках. Як соціальні медіа змінюють конфлікти у XXI столітті»
- **Микола Давидюк** «Як працює путінська пропаганда»

***Yakaboo у своєму застосунку на період війни відкрила доступ до електронних книг*

Рекомендовані Інтернет-джерела:

- «Фільтр» Національний проєкт з медіаграмотності
<https://filter.mkip.gov.ua/>
- [Центр протидії дезінформації](#)
- ДІЯ. Цифрова освіта. Освітній серіал
<https://osvita.diia.gov.ua/courses>
- Детектор медіа <https://detector.media/>
- Проект StopFake <https://www.stopfake.org/ru/glavnaya-2/>
- Нота Єнота <https://www.facebook.com/notaenota1/>
- Мінзмін (YouTube-канал)
<https://www.youtube.com/channel/UCMnEHSfrHB0QYqLXnl3Ah-g/featured>
- [Проект з медіаграмотності «СИТО»](#)